

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 58 ΕΑΔΗΣΥ/ 2024

(άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν.4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 1^η Μαΐου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κορνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ΕΠΙΤΡΟΠΗ της **ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** (εφεξής «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Προεδρεύουσα : Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σύμβουλος: Δημήτριος Χανής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Αδάμ Καραγλάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Η Πρόεδρος κ. Ανδρονίκη Θεοτοκάτου απουσίασε δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθηνά Σοφιανίδου, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Φιλία Κοντραφούρη, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, παρέστησαν, η Εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μ. Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Επιτροπής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής περί προσφυγής του δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών με τίτλο «Καθαρισμός και σάρωση οδών και κοινοχρήστων χώρων των Δ.Ε Πυλαίας και Πανοράματος του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη» εκτιμώμενης αξίας 125.712,60 ευρώ πλέον ΦΠΑ (155.883,62€ συμπ. ΦΠΑ) για χρονικό διάστημα πέντε (5) μηνών.

Με το αρ. πρωτ. 12131/04.04.2024 έγγραφο του δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 3658/04.04.2024), όπως συμπληρώθηκε με το από 04.04.2024 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την ανάθεση της σύμβασης του θέματος με προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, με επίκληση των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016.

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

1. Με την αριθ. 5/2023 διακήρυξη του Δήμου (ΑΔΑΜ: 23PROC012429075 2023-04-04), προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων μέσω του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (με α/α 189319) με τίτλο «Καθαρισμός και σάρωση οδών και κοινοχρήστων χώρων των Δ.Ε. Πυλαίας και Πανοράματος του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη για δύο (2) έτη με δικαίωμα προαίρεσης για άλλο ένα (1) έτος», εκτιμώμενης αξίας 810.000 ευρώ πλέον ΦΠΑ. Ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής προσφορών ορίστηκε η 5.04.2023, καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών η 8.05.2023 και ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η 12.05.2023. Για τον εν λόγω διαγωνισμό ο Δήμος αποφάσισε τη ματαίωσή του πριν από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, καθώς εκδόθηκε –εντωμεταξύ- υπουργική απόφαση για αύξηση του κατώτατου μισθού και ανέκυψε ανάγκη τροποποίησης της μελέτης με αύξηση του σχετικού προϋπολογισμού.

Με την με αριθ. 14/2023 διακήρυξη του Δήμου (ΑΔΑΜ: 23PROC012728438 2023-05-23) προκηρύχθηκε επαναληπτικός ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων (α/α ΕΣΗΔΗΣ 193603) με τίτλο «Καθαρισμός και σάρωση οδών και κοινοχρήστων χώρων των Δ.Ε. Πυλαίας και Πανοράματος του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη» για δύο (2) έτη με δικαίωμα προαίρεσης για άλλο ένα (1), εκτιμώμενης αξίας 1.098.144,00€ συμπ. ΦΠΑ. Ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής προσφορών ορίστηκε η 24.05.2023, καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής προσφορών η 19.06.2023 και ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η 23.06.2023.

Στο διαγωνισμό υποβλήθηκαν δύο (2) προσφορές, από τις ακόλουθες εταιρείες:

(1) και

(2) ΜΟΥΝΤΟΥΡΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΚΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ.

Η κατακύρωση της σύμβασης με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής έγινε με την αριθ. 282/23.08.2023 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου με την οποία εγκρίθηκε το σχετικό πρακτικό της αρμόδιας Επιτροπής Διαγωνισμού (στην οποία ενσωματώθηκε η αριθ. 261/31.07.2023 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής για την ανάδειξη προσωρινού αναδόχου), στην εταιρεία ΜΟΥΝΤΟΥΡΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΚΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ. Η προαναφερόμενη απόφαση κατακύρωσης κοινοποιήθηκε μέσω ΕΣΗΔΗΣ στους διαγωνιζόμενους οικονομικούς φορείς με το Α.Π. 31198/28.08.2023 έγγραφο του Τμήματος Προμηθειών.

2. Κατά της παραπάνω απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής ασκήθηκε ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ η προδικαστική προσφυγή με ΓΑΚ 1346/07.09.2023 από τον έτερο προσφέροντα, η οποία έβαλε κατά της νομιμότητας της οικονομικής προσφοράς του αναδειχθέντος αναδόχου. Με την αριθ. 1604/16.10.2023 Απόφαση του 5ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ, η προσφυγή απορρίφθηκε.

Κατά της με αριθ. 1604/2023 Απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ, της αριθ. 261/31.07.2023 απόφασης ανάδειξης προσωρινού αναδόχου και της αριθ. 282/23.08.2023 απόφασης κατακύρωσης ασκήθηκε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης αίτηση ακύρωσης-αναστολής από τον οικονομικό φορέα [...]. Η δικάσιμος ορίστηκε αρχικά στις 11 Ιανουαρίου 2024 και κατόπιν αναβολής, για τις 16.05.2024, για λόγους που δεν αφορούσαν την αιτούσα αναθέτουσα αρχή, η οποία – κατά δήλωσή της – επιθυμούσε να επισπεύσει τη συζήτηση.

Εν συνεχεία, με τη με αρ. 37/2024 απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής (πρώην Οικονομική Επιτροπή) ανατέθηκε σύμβαση με τίτλο «Καθαρισμός και σάρωση οδών και κοινοχρήστων χώρων των Δ.Ε Πυλαίας και Πανοράματος του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη» εκτιμώμενης αξίας 125.712,60 ευρώ πλέον ΦΠΑ (155.883,62€ συμπ. ΦΠΑ) για χρονικό διάστημα πέντε (5) μηνών λόγω κατεπείγοντος.

Με τη με αρ. πρωτ. 44436/26-03-2024 απόφαση του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης ακυρώθηκε η παραπάνω με αρ. 37/2024 απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής του δήμου, κατόπιν ελέγχου νομιμότητας, λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου της διαδικασίας **επειδή δεν ζητήθηκε η σύμφωνη γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ.**

Σε συμμόρφωση με τα ανωτέρω, η αιτούσα αναθέτουσα αρχή με το με αριθ. πρωτ. 12131/04.04.2024 έγγραφο της, αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την ανάθεση της ως άνω σύμβασης με προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, με επίκληση των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016.

3. Σχετικά με την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού στα κτήρια των Υπηρεσιών της, κατά το απώτερο και το τρέχον χρονικό διάστημα, η αιτούσα εκθέτει τα εξής:

Εντός του έτους 2023 υπήρχαν οι εξής ενεργές συμβάσεις: **α)** η με Α.Π. 31378/7.9.2021 (ΑΔΑΜ: 21SYMV009188881 2021-09-10) σύμβαση ποσού 447.960,00€ πλέον ΦΠΑ με τον οικονομικό φορέα [...] στο πλαίσιο προηγούμενου διαγωνισμού για την ίδια υπηρεσία για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών με ημερομηνία έναρξης 7.9.2021 και με ημερομηνία λήξης τον Σεπτέμβριο του 2023 και **β)** Σε συνέχεια της προηγούμενης σύμβασης υπογράφηκε, λόγω κατεπείγοντος, δυνάμει των διατάξεων του αρ. 32 παρ.2εδ.γ' ν. 4412/2016, η με Α.Π. 35329/27.9.2023 (ΑΔΑΜ: 23SYMV013493268 2023-09-27) σύμβαση ποσού 33.584,07€ πλέον ΦΠΑ με τον ίδιο οικονομικό φορέα [...] για την ίδια υπηρεσία για χρονικό διάστημα 1,5 μήνα και με ημερομηνία λήξης στις 12.11.2023.

Εν συνεχεία υπογράφηκε, λόγω κατεπείγοντος δυνάμει των διατάξεων του αρ. 32 παρ.2εδ.γ' ν. 4412/2016, η με Α.Π. 47182/29.12.2023 (ΑΔΑΜ: 23SYMV014072989 2023-12-29) σύμβαση ποσού 23.608,00€ πλέον ΦΠΑ με την εταιρεία ΜΟΥΝΤΟΥΡΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΚΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ για την ίδια υπηρεσία για χρονικό διάστημα ενός (1) μηνός και με ημερομηνία λήξης τον 29.1.2024.

Επί του παρόντος δεν υπάρχει κάποια ενεργή σύμβαση για την παροχή των παραπάνω υπηρεσιών.

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

4. Η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπει ότι:

«[...]2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

5. Το υπό εξέταση αίτημα του δήμου Πυλαίας -Χορτιάτη, ο οποίος είναι μη κεντρική αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ.1 περ. 3 του ν. 4412/2016, αφορά σε προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης υπηρεσιών κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ν. 4412/2016.

Η σκοπούμενη σύμβαση φέρεται ως αυτοτελής δημόσια σύμβαση παροχής υπηρεσιών περιοδικού χαρακτήρα, το αντικείμενο της οποίας προβλέπεται να ανανεωθεί εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Η συνολική δε εκτιμώμενη αξία του υπό εξέταση αιτήματος, για το χρονικό διάστημα των (5) μηνών, ανέρχεται στο ποσό των 125.712,60 ευρώ πλέον ΦΠΑ (155.883,62€ συμπ. ΦΠΑ) , το οποίο υπολείπεται του ορίου της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ για μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές, όπως η αιτούσα. Λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά τη διάρκεια του τελευταίου δωδεκάμηνου προκηρύχθηκε η υπό εξέταση διαγωνιστική διαδικασία άνω των ορίων (Μάιος 2023), εν συνεχεία δε συνήφθησαν τον Σεπτέμβριο και τον Δεκέμβριο 2023 άλλες δύο συμβάσεις, συνολικής αξίας 57.192,07 ευρώ (33.584,07 + 23.608 ευρώ αντίστοιχα) χρονικής διάρκειας συνολικά 2,5 μηνών ιδίου τύπου της αναθέτουσας αρχής, αθροιζόμενη με την εκτιμώμενη αξία της σκοπούμενης σύμβασης, η οποία ανέρχεται στο ποσό των 125.712,60 ευρώ πλέον ΦΠΑ υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 5 περ. γ' του ν. 4412/2016. Με τα δεδομένα αυτά, βάσει των άρθρων 5 και 6 παρ. 11 του ν. 4412/2016, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για

την παροχή σύμφωνης γνώμης, δυνάμει του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ίδιου νόμου.

6. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, βλ. ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C-549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις, οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας, το δε βάρος απόδειξης της συνδρομής των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32). Συναφώς, η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να περιλαμβάνει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους επιλέγεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011, 1987/2021).

Ειδικότερα, για την εφαρμογή της επικαλούμενης από την αναθέτουσα αρχή νομικής βάσης θεμελίωσης του αιτήματος - κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση- απαιτείται η σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων:

α) η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, β) η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμών διενέργειας διαγωνισμού και γ) η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Υπό τη συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων, η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, επιτρέπεται μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, όπως ρητά επιτάσσει η σχετική διάταξη του άρθρου 32 παρ.2 εδ. γ' της Οδηγίας 2014/24 (ΣτΕ 1987/2021 σκ. 12).

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ.Συν. Τμ. VII 1080/2022 σκ. 6).

Περαιτέρω, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογεί την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι την κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. Ελ.Συν. 1494/2022 VII Τμ, ΣτΕ 1987/2021, Γνώμες της Αρχής Δ401 47/2022).

7. Στην υπό κρίση περίπτωση, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

Η αναθέτουσα αρχή εκκίνησε τη διαγωνιστική διαδικασία αρχικά τον Απρίλιο του έτους 2023 και, κατόπιν ματαίωσης της αρχικής διαδικασίας λόγω αναπροσαρμογής του κατώτατου μισθού, το Μάιο του 2023 (ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης στην ΕΕΕΕ 18/05/2023), ήτοι σχεδόν 6 μήνες πριν τη λήξη της σύμβασης, η οποία, όπως αναφέρθηκε στο ιστορικό, έληγε τον Σεπτέμβριο του έτους 2023.

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο εξέτασης της συνδρομής της κατεπείγουσας ανάγκης προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, η οποία οφείλεται σε απρόβλεπτα γεγονότα, η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένων, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των δημοσιεύσεων ή της άσκησης ένδικων βοηθημάτων από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά, κατά κανόνα, απρόβλεπτη κατάσταση συνδεόμενη αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη απευθείας ανάθεσης της σχετικής σύμβασης (πρβλ. ΣτΕ 1747/2011, 156/2022 ΔΕφ Πειρ (Ακυρ.), Τμ. VI Ελ. Συν. 91/2007 και 205/2007, Τμ. IV 160/2013, 182/2014, Γνώμες της Αρχής Δ61/2019, Δ12 ΕΑΔΗΣΥ/2022). Ο κάθε φορέας, άλλωστε, οφείλει να προγραμματίζει τις ανάγκες του και να εκκινεί εγκαίρως τις κατά περίπτωση νόμιμες διαδικασίες στον κατάλληλο χρόνο.

Επιπλέον, το γεγονός ότι ασκήθηκε προδικαστική προσφυγή κατά της κατακυρωτικής απόφασης του διαγωνισμού και εν συνεχεία αίτηση ακύρωσης - αναστολής στο αρμόδιο Διοικητικό Εφετείο καταρχάς δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι εμπίπτουν στην έννοια του απροβλέπτου ούτε ότι προκάλεσαν καθυστέρηση την οποία δεν μπορούσε και δεν όφειλε να είχε προβλέψει μία επιμελής αναθέτουσα αρχή.

Η αιτούσα επικαλείται όμως, περαιτέρω, ως λόγο καθυστέρησης το ότι η ημερομηνία δικασίμου ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου που αρχικά είχε οριστεί την 11.01.2024, κατόπιν αναβολής, ορίστηκε την 16.05.2024, ήτοι μετά από 4 μήνες, για λόγους που δεν αφορούσαν την αιτούσα αναθέτουσα αρχή, όπως ήδη αναφέρθηκε στο ιστορικό, η οποία – κατά δήλωσή της – επιθυμούσε αντιθέτως να επισπεύσει τη συζήτηση. Το παραπάνω πραγματικό γεγονός που επικαλείται η αιτούσα θα μπορούσε να υπαχθεί στην έννοια της «απρόβλεπτης περίπτωσης».

Η αιτούσα επικαλείται περαιτέρω ότι η ανάγκη για την παροχή των υπηρεσιών καθαριότητας παρίσταται πράγματι κατεπείγουσα για την προστασία της υγείας των πολιτών του δήμου και δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες τακτικές διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Και τούτο, ενόψει του γεγονότος ότι η συγκεκριμένη υπηρεσία αφορά στην

αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, δεδομένης της υποστελέχωσης του Δήμου σε προσωπικό καθαριότητας καθώς δεν υπάρχει επαρκές μόνιμο προσωπικό για την κάλυψη της συγκεκριμένης υπηρεσίας στην μεγάλη έκταση των δύο δημοτικών ενοτήτων όπου απαιτούνται καθημερινά τουλάχιστον 62 εργάτες καθαριότητας (η Δ.Ε. Πυλαίας έχει χωριστεί σε 33 περιοχές σάρωσης και η ΔΕ Πανοράματος σε 29 περιοχές σάρωσης) και το μόνιμο προσωπικό που απασχολείται στην συγκεκριμένη υπηρεσία καθημερινά δεν ξεπερνά τα 20-22 άτομα και για τις δύο ενότητες με αποτέλεσμα οι υπαρκτές-πραγματικές ανάγκες του Δήμου για την συγκεκριμένη υπηρεσία να μην καλύπτονται.

Ο δε κατεπείγων χαρακτήρας της υπό ανάθεση σύμβασης αποτελεί απόρροια και συνδέεται αιτιωδώς με τα ως άνω γεγονότα που -εάν κριθεί ότι δεν μπορούσαν να έχουν προβλεφθεί από μία επιμελή αναθέτουσα αρχή- προκάλεσαν σημαντική καθυστέρηση στην διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας και οδήγησαν στην επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη.

Επισημαίνεται, ότι λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της επικαλούμενης διάταξης, η εφαρμογή της επιτρέπεται για την προσωρινή και άμεση κάλυψη των κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των πάγιων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής, ενώ για τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Επομένως, το κατ' επίκληση της ανωτέρω διάταξης του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο (βλ. Δ127/2018, Δ75/2019, Δ84/2019, Δ 33/2021 Γνώμες της Αρχής).

Εν προκειμένω, προς αιτιολόγηση της αιτούμενης διάρκειας της σκοπούμενης σύμβασης, βασίμως προβάλλεται ότι το χρονικό διάστημα των (5) μηνών, εμπίπτει στην έννοια του απολύτως απαραίτητου μέτρου, ενόψει της διοικητικής και δικαστικής εμπλοκής της τρέχουσας διαγωνιστικής διαδικασίας καθώς και της αβέβαιης εξέλιξής της.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι σε κάθε περίπτωση η αναθέτουσα αρχή βεβαιώνει ότι θα περιλάβει ρητό όρο στη σύμβαση που θα συναφθεί με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης ότι αυτή θα λυθεί αυτοδίκαια χωρίς αποζημίωση προς τον ανάδοχο, εφόσον αναδειχθεί ανάδοχος σε προγενέστερο χρόνο από την εκκρεμή διαγωνιστική διαδικασία.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή της ΕΑΔΗΣΥ **ομόφωνα αποφασίζει:**

Την παροχή σύμφωνης Γνώμης, για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση διακήρυξης του **δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη**, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών με τίτλο «Καθαρισμός και σάρωση οδών και κοινοχρήστων χώρων των Δ.Ε Πυλαίας και Πανοράματος του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη» εκτιμώμενης αξίας 125.712,60 ευρώ πλέον ΦΠΑ (155.883,62€ συμπ. ΦΠΑ) για χρονικό διάστημα πέντε (5) μηνών, λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 1^η Μαΐου 2024

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Ευαγγελία Κουτούπα